

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแบบกลุ่มตามแนวของเลนจ์ และจาคูโบว์สกี ที่มีต่อพฤติกรรมการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของหัวหน้างาน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยที่เรียกว่า "การทดลองแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลองโดยมีกลุ่มควบคุม" ทั้งนี้ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง ประกอบด้วยหัวหน้างานจำนวน 8 คน เป็นชาย 6 คน หญิง 2 คน ซึ่งได้เข้ารับการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแบบกลุ่มตามแนวของเลนจ์ และจาคูโบว์สกี จำนวนทั้งสิ้น 7 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และกลุ่มควบคุม ประกอบด้วยหัวหน้างานจำนวน 8 คน เป็นชาย 5 คน หญิง 3 คน ซึ่งให้ทำงานไปตามปกติก่อนและจะได้เข้ารับการฝึกดังกล่าวในวันต่อไปภายหลัง กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มได้รับการประเมินด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และแบบสอบถามพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์คะแนนจากแบบประเมินพฤติกรรมการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ 6 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Inclusion) 2) ด้านการมีส่วนร่วมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Inclusion) 3) ด้านการควบคุมที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Control) 4) ด้านการควบคุมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Control) 5) ด้านการผูกพันที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Affection) และ 6) ด้านการผูกพันที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Affection) โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนของกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ในการศึกษาวิจัยนี้ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมระหว่างบุคคลทั้ง 6 ด้านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

ด้าน	กลุ่ม	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
		\bar{X}	S.D.	t-test	\bar{X}	S.D.	t-test
การมีส่วนร่วมที่แสดงออกต่อผู้อื่น	กลุ่มทดลอง	4.500	0.926	-0.333	5.875	0.835	2.198**
	กลุ่มควบคุม	4.625	0.518		5.000	0.756	
การมีส่วนร่วมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน	กลุ่มทดลอง	3.125	2.356	-0.557	5.250	2.053	1.845**
	กลุ่มควบคุม	3.750	2.121		3.125	2.532	
การควบคุมที่แสดงออกต่อผู้อื่น	กลุ่มทดลอง	5.000	2.204	1.029	4.375	2.199	-0.123
	กลุ่มควบคุม	3.875	2.167		4.500	1.852	
การควบคุมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน	กลุ่มทดลอง	2.750	1.753	0.461	1.125	1.356	-1.914**
	กลุ่มควบคุม	2.375	1.847		2.750	1.982	
การผูกพันที่แสดงออกต่อผู้อื่น	กลุ่มทดลอง	6.250	1.282	1.488	7.625	0.916	2.656**
	กลุ่มควบคุม	5.375	1.061		5.500	2.070	
การผูกพันที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน	กลุ่มทดลอง	5.750	1.908	0.306	7.625	1.506	2.372**
	กลุ่มควบคุม	5.500	1.309		5.625	1.847	

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 [$t_{.05} (df=14) = 1.761$]

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แสดงให้เห็นว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบประเมินพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบประเมินพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวม 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Inclusion) ด้านการมีส่วนร่วมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Inclusion) ด้านการผูกพันที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Affection) ด้านการผูกพันที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Affection) และต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 ด้าน คือ ด้านการควบคุมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Control) ส่วนด้านการควบคุมที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Control) ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนจากแบบประเมินพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทั้ง 6 ด้านของกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

ด้าน	กลุ่มทดลอง				ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่		t-test
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ΣD	ΣD^2	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
การมีส่วนร่วมที่แสดงออกต่อผู้อื่น	4.500	0.926	5.875	0.835	11	21	4.247**
การมีส่วนร่วมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน	3.125	2.356	5.250	2.053	18	85	2.275**
การควบคุมที่แสดงออกต่อผู้อื่น	5.000	2.204	4.375	2.199	-5	19	-1.174
การควบคุมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน	2.750	1.753	1.125	1.356	-13	29	-4.333**
การผูกพันที่แสดงออกต่อผู้อื่น	6.250	1.282	7.625	0.916	11	31	2.583**
การผูกพันที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน	5.750	1.908	7.625	1.506	15	53	2.831**

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 [$t_{.05} (df=7) = 1.895$]

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) พบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีความแตกต่างระหว่างคะแนนจากแบบประเมินพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวม 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Inclusion) ด้านการมีส่วนร่วมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Inclusion) ด้านการผูกพันที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Affection) ด้านการผูกพันที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Affection) และต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 ด้าน คือ ด้านการควบคุมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Control) ส่วนด้านการควบคุมที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Control) ไม่แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์คะแนนจากแบบสอบถามการแสดงออกที่เหมาะสม โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนของกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อประเมินผลของการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมในการวิจัยนี้ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนของกลุ่มทดลอง จากแบบสอบถาม พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

กลุ่ม	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่		t-test
	\bar{X}	S.D.	t-test	\bar{X}	S.D.	t-test	ΣD	ΣD^2	
กลุ่มทดลอง	55.000	7.837	-1.376	71.500	6.845	2.678*	132	2456	7.405**
กลุ่มควบคุม	60.380	7.130		61.125	8.823				

* มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 [$t_{.05} (df=14) = 1.761$]

** มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 [$t_{.05} (df=7) = 1.895$]

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) ระหว่างค่าเฉลี่ยแสดงให้เห็นว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามดังกล่าว สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากผลการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) ของความแตกต่างระหว่างคะแนน แสดงให้เห็นว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าความแตกต่างของคะแนนจากแบบสอบถามพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05